

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи»
2021-2022 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна робота та соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/petrovska/
Контактний телефон	-
E-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Щосереди з 13.00 до 14.00

Форма навчання	Кількість кредитів\годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
дenna	4\120	20	20	80	екзамен
заочна		14	6	100	

Семestr: V семестр

Мова навчання: українська.

Ключові слова: співробітництво, соціальна робота, міжнародні організації, мобільність, партнери.

Мета курсу: сформувати систему знань і розвинуту компетентності здобувачів вищої освіти, що буде сприяти їх свідомому використанню можливостей партнерства та мобільності в соціальній роботі.

Предмет курсу: досвід міжнародних відносин в сфері соціальної роботи.

Програмні компетентності:

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК-7 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Результати навчання:

ПР-9 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи та практичної психології, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПР-1 Здатен установлювати зв'язки міждисциплінарних знань, які сприяють соціалізації особистості, її розвитку та попередженню виникнення соціальних проблем.

Зміст курсу:

Тема 1. Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України.

Сутність міжнародних відносин в соціальній сфері: поняття, об'єкт, суб'єкт. Значення міжнародного співробітництва в соціальній роботі: функції, цілі, фактори формування, форми співробітництва. Місце України в сучасній системі міжнародних відносин в соціальній роботі: основні аспекти, мотиви. Діяльність Міністерства соціального захисту у сфері міжнародного співробітництва. Експорт та імпорт послуг в соціальній сфері.

Тема 2. Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи.

Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. Періоди виникнення міжнародного права як забезпечення встановлення міжнародних зв'язків між державами. Виникнення міжнародного права (давній Схід, Стародавня Греція, Стародавній Рим). Характеристика другого періоду розвитку міжнародних відносин від Римської імперії до Вестфальського миру 1648р. Встановлення верховенства права в міжнародних відносинах від Вестфальської до Гаазької конференції миру 1899-1907р. Історичний аспект міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю у сфері правосуддя. Формування сучасного міжнародного права від Гаазьких конференцій до заснування ООН.

Тема 3. Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи.

Міжнародна діяльність недержавних союзів та асоціацій з вирішення спільних соціальних проблем. Міжнародні договори України з питань праці, зайнятості, соціального забезпечення, захисту дітей та гендерної рівності: багатосторонні міждержавні договори, стороною яких є Україна; двосторонні міждержавні договори;

міжурядові договори; міжвідомчі договори. Керівництво з загальних міжнародних стандартів практики розвитку суспільства (Міжнародної асоціації розвитку суспільства (IACD).

Тема 4. Європейські цінності в соціальній сфері.

Рада Європи, Європейська спілка, ОБСЄ, Всесвітній банк та інші організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. Європейська соціальна хартія. Європейський кодекс соціального забезпечення.

Тема 5. Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні.

Завдання та принципи діяльності міжнародної організації ООН: основні цілі і напрями діяльності. Рада Безпеки, Економічна і Соціальна рада ООН. Керівні органи ООН та спеціалізовані установи системи ООН: Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), Комісія із соціального розвитку, Комісія з наркотичних засобів, Комітет з внесків, Виконавча рада Структури ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок «ООН-Жінки», Комітет з інформації.

Спеціалізовані організації «системи ООН». Діяльність офісу ООН в Україні. Забезпечення реалізації проектів Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН). ЮНЕСКО (Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури): історія створення та основні етапи діяльності. ВООЗ (Всесвітня організація охорони здоров'я): історія створення та основні етапи діяльності. Спеціалізоване агентство ООН – Міжнародна організація праці (МОП). Об'єднана програма ООН з питань ВІЛ/СНІД (ЮНЕЙДС), Управління ООН з наркотиків і злочинності, ЮNICEF.

Тема 6. Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи.

Самостійна практична робота неурядових міжнародних організацій в сфері соціальної роботи: функції, напрями. Жіночі неурядові структури (Демократична федерація жінок, Міжнародна рада жінок). Внесок неурядових організацій у процес обміну в галузі соціальної роботи і соціальної освіти (Міжнародна амністія, Католицька служба допомоги, Міжнародний комітет спасіння, Лікарі без меж, Спасіть дітей та ін.). Роль Міжнародних конгресів, конференцій, асамблей, симпозіумів і нарад у розвитку досвіду соціальної роботи і соціальної освіти. Міжнародні центри соціального співробітництва. Досвід вирішення питань соціальної допомоги і соціального захисту, розвитку соціальної освіти міжнародними неурядовими добровільними організаціями (Християнський дитячий фонд, Міжнародна рада соціального забезпечення, Міжнародний комітет Червоного Хреста та ін.).

Тема 7. Формування міжнародних консорціумів ЗВО для вирішення соціальних проблем.

Освітні програми міжнародних консорціумів та нові можливості для молоді. Пропозиція створення тимчасових партнерств програми TEMPUS, Еразмус+. Студентська мобільність: порядок здійснення та передбачування результатів. Міжнародні освітні програми Erasmus+: сфера шкільної освіти – «Erasmus+: Comenius»; сфера вищої освіти – «Erasmus+: Erasmus»; спільна магістерська програма – «Erasmus+: ErasmusMundus»; сфера професійної освіти і підготовки – «Erasmus+: Леонардо да Вінчі»; сфера освіти дорослих – «Erasmus+: Grundtvig»; сфера молодіжних неурядових організацій та неформального навчання – «Erasmus+: Молодь в дії». Міжнародні проекти за програмою Tempus / Tacis: AGFED; Sus Food; Sus farm; AGRIPOL; Conception of the sustainable development in the training of specialists for agriculture. Міжнародні гранти та стипендії в рамках культурного обміну та співробітництва (Федерального міністерства освіти, науки та культури: Austrian Database for Scholarship sand Research Grants, стипендійний DAAD: stipendien та ін.). Види та принципи використання міжнародних освітніх програм Європи та США. Університети та бізнес: міжнародний досвід співпраці та перспективи для України.

Інтернаціоналізація як фактор підвищення рівня якості освіти України. Міжнародне співробітництво у ЗУ «Про освіту». Міжнародне співробітництво в системі дошкільної освіти. Основні завдання, принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти у рамках Болонського процесу. Освітні проекти програми Європейської Комісії eTwinning для початкової та середньої ланки школи («Green life», «Tell me your story», «X-ray – Bluray (from Marie Curie to Mariah Carey)» та ін.). Ініціативи компанії «Samsung Electronics Україна» для підтримки навчання української молоді: «Samsung назустріч знанням», «Samsung Developers' Academy», «Samsung Fresh Graduate Recruitment». Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018 в Україні: підсумки проведення й плани на майбутнє.

Тема 8. Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду.

Міжнародне співробітництво та євроінтеграційні процеси в роботі державної служби зайнятості. Основні напрямки міжнародної діяльності Державної служби зайнятості України. Членство у Всесвітній

Асоціації служб з найнятості. Співпраця Державної служби з найнятості України з міністерствами, відомствами, посольствами іноземних країн в Україні та іншими установами й організаціями з питань міжнародної діяльності. Досвід міжнародного співробітництва України на регіональному та місцевому рівні. Діяльність СБУ у галузі міжнародного співробітництва. Міжнародні стандарти соціальної роботи із вразливими сім'ями з дітьми. Міжнародний досвід правового регулювання надання пільг для дітей, які постраждали внаслідок військових конфліктів. Міжнародне співробітництво у сфері формування та реалізації державної політики щодо захисту прав дітей.

Фахівець із соціальної роботи в контексті міжнародного співробітництва. Професійна підготовка фахівця із соціальної роботи: міжнародний досвід. Можливості підвищення професійного рівня фахівцем із соціальної роботи за кордоном. Європейської асоціації шкіл соціальної роботи. Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи. Східно-Європейська регіональна асоціація шкіл соціальної роботи. Міжнародна федерація соціальних працівників. Характеристика журналу «Міжнародна соціальна робота».

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, сторітейлінг, навчальна дискусія); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект, скрайбінг); практичні (вправи, дослідження, проектування).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується; нетерпимість до академічного плагіату.

Технічне та програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль Денна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 2.					
відвідування – 0,25 /0,25	відвідування – 0,25/0,25 теоретична частина – 2/3 практичні завдання – 3/3	3	10	-	25
Тема 3.					
відвідування – 0,25/0,25	відвідування – 0,25/0,25 теоретична частина – 2/3 практичні завдання – 3/3	3	10	-	25
Тема 4.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,25/0,25 теоретична частина – 2/3 практичні завдання – 3/3	3	10	-	25
Тема 5.					
відвідування – 0,25/0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6.					
відвідування – 0,25/0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 7.					
відвідування – 0,25/0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 8.					
відвідування – 0,25/0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Загалом					200
Підрахунок					
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 25 мінімум					

Заочна форма

Тема 1.

Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 2.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 3.					
-	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 4.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 5.					
-	відвідування – 1	5	6	5	25

	теоретична частина – 5 практичні завдання – 3					
Тема 6.						
-	-	10	10	5	25	
Тема 7.						
-	-	10	10	5	25	
Тема 8.						
-	-	10	10	5	25	
Підрахунок						Загалом
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 25 мінімум						200

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (25 балів).

Підсумковий контроль здійснюється в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань).

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен.

Поточний контроль								Середнє арифметичне за поточну роботу	Екзамен	Сума			
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4							
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2						
25		25		25		25							
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8							
5.1	5.2	6.1	7.1	7.1	7.2	8.1	8.2						
25		25		25		25							

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел:

1. Андрушченко В. Академічна мобільність: проблема реалізації в Україні і в світі / В. Андрушченко, В. Молодиченко // Вища освіта України. – 2010. – № 1. – С. 34-42.
2. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації / Н. В. Голуб. – К. : Іздательство : ТОВ «Кондор», 2010. – 182 с.
3. Запорожець О. Ю. Політика ЮНЕСКО щодо розвитку глобального інформаційного суспільства // Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць – Київ, 2011. – Вип. 96, ч. 2.
4. Карпенко О. Г. Теорія та практика соціальної роботи : навчальний посібник / О. Г. Карпенко, Н. Ф. Романова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 408 с. / С. 115-258.
5. Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття : довідник / склад. А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу – Ч.1.Чернівці, 2010. – 212 с.
6. Мінка П. П. Характеристика форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю в контексті проблеми адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу / П. П. Мінка, А. В. Хрідочкин // Право і суспільство. – 2013. – № 3. – С. 177–182.

7. Нуруллаев I. С. Деякі питання зародження і становлення міжнародно-правового співробітництва у боротьбі зі злочинністю / I. С. Нуруллаев // Юрист України. – 2012. – № 4. – С. 69–76.
8. Поляк Н. Впровадження стандартів європейського кодексу соціального забезпечення в Україні на шляху інтеграції до ЄС: проблеми та перспективи / Н. Поляк // Україна: аспекти праці. – 2015. – №3. – С. 38-43.
9. Присвітла О. В. Міжнародне економічне співробітництво у науково-технологічній сфері – перспективи освітніх послуг / О. В. Присвітла // Сучасна Україна в глобальному середовищі: стратегічні орієнтири економічного розвитку : монографія. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 449-462.
10. Теліпко В. Е. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. – К. : Центр учебової літератури, 2010. – 608 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.

Веббібліографія

1. Euraxess researchers in motion. European Comission (Сайт кар'єри та персонального розвитку) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/euraxess/>
2. Gateway to Recognition of Academic and Professional Qualification [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enic-naric.net>
3. Національний ТЕМПУС-офіс в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tempus.org.ua/>
4. Німецька служба академічних обмінів. Режим доступу: <https://www.daad-ukraine.org/uk/>
5. Офіційний сайт Болонського процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/>
6. Офіційний сайт Європейської комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://ec.europa.eu/>
7. Програма Європейського Союзу - ERASMUS+ (офіційний сайт національного офісу в Україні). Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/pro-nas.html>.